

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ УКРАЇНСЬКИХ КОМПАРАТИВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ

Порівняльні фразеологічні одиниці – це стійкі та відтворювані словосполучення, специфіка яких ґрунтується на порівнянні.

Структурно-семантичною специфікою зазначених фразеологічних одиниць є характеристика якості або дії, яка передається через порівняльне словосполучення або підрядною частиною складного речення, яка вводить сполучниками *як, мов, немов, наче, неначе, ніж* або ж орудним відмінком з у порівняльному значенні, наприклад: *працьовитий як бджола; вертить язиком, як корова хвостом; голодний як вовк; мов той соловей; сухий мов кістка; вертітисся дзигною* тощо.

До складу порівняльних фразеологізмів входять такі компоненти:

- 1) суб'єкт порівняння (те, що порівнюється);
- 2) об'єкт (те, з чим порівнюється);
- 3) основа порівняння (спільна ознака порівнюваних предметів, явищ, дій, ознак).

Спірним лишається питання про те, чи входить порівняння до структури компаративних фразеологізмів. Деякі вчені розглядають компаративні фразеологізми як однокомпонентні структури, в яких основа порівняння закріплена у колективній свідомості носіїв мови і реалізується у конкретному контексті як часткова ознака, та вважають що вводити її до їхнього складу немає потреби: *як сніг – білий, як сніг; як свиня – товстий, як свиня; як рак – червоний, як рак* [3, с. 20].

Інші ж лінгвісти, навпаки, дотримуються думки про те, що основа порівняння входить до складу порівняльного фразеологізма і є обов'язковим компонентом його структури [3, с. 20]

Дослідити склад структури компаративного фразеологізму можна таким чином. Прибравши частину фразеологізму, ми отримаємо універсальне сполучення слів, вживаючи яке ми всеодно розуміємо його переносне значення. Заслуговує уваги й те, що деякі порівняльні фразеологізми вживаються мовцем в усіченій формі, без основи порівняння: *як заєць, як квач, як калина* і т. д. Ці форми також фіксуються нормативними лексикографічними джерелами, залишаючись однокомпонентними, еліптованими, тому правильно було б їхню структуру оформлювати так: *як гора*.

Отже, компаративні фразеологізми – це здебільшого двокомпонентні структури, в яких перший компонент називає властивість, якість, дію або стан суб'єкта (особи і предмета), а другий компонент являє собою порівняльну групу або порівняльне підрядне речення, яке вводиться сполучниками *як, мов, немов, наче, неначе* тощо.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Левченко О.П. Фразеологічна символіка: лінгвокультурологічний аспект: монографія. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2005. 217с.
2. Савченко Л.В. Феномен етнокодів духовної культури у фразеології української мови: етимологічний та етнолінгвістичний аспекти: монографія [Текст]. Сімферополь: Доля, 2013. 600 с.
3. Ужченко В.Д. Фразеологія сучасної української мови [навч. посібник]. К.: Знання, 2007. 494 с.
4. Хома Н. Ономастичний простір в українських фразеологізмах (прислів'ях, приказках) [Текст]. *Вісник Прикарпатського національного університету. Філологія*. Івано-Франківськ, 2011. Вип. 29/31. С.411 – 413.